

DEL 1: Regler for navning av geografiske elementer

INNHOLDSFORTEGNELSE

DEL 1: Regler for navning av geografiske elementer	1
0 Orientering og introduksjon	3
1 Historikk og status	4
1.1 Endringslogg fra versjon 3.4	4
2 Omfang	5
2.1 Omfatter	5
2.2 Målsetting	5
2.3 Bruksområde	5
3 Normative referanser	6
4 Navneregler	7

0 Orientering og introduksjon

Denne standarden beskriver regler for navning av geografiske elementer i henhold til [ISO/IEC 11179-5:2005](#) Naming and identification principles, og er en del av SOSI del 1.

Disse navnekonvensjonene er benyttet i SOSI-standardiseringen, men er også egnet for andre typer standarder og spesifikasjoner.

1 Historikk og status

Versjon	Dato	Utført av	Grunnlag for endringen
4.0	2006-11	SOSI AG 1 / SOSI-sekretariatet	Uttrekk fra SOSI del1_4 "Regler for navning/modellering av geografisk informasjon for det videre arbeidet med SOSI Generell bjektkatalogen samt produktspesifikasjoner".

Aktuell ansvarlig:

Statens kartverk
SOSI-sekretariatet
Kartverkstv. 21, 3507 Hønefoss
Tlf. 32 11 81 00
SOSI-sekretariatet@statkart.no

1.1 Endringslogg fra versjon 3.4

Dette dokumentet er et uttrekk fra dokumentet SOSI del1_4 "Regler for navning/modellering av geografisk informasjon for det videre arbeidet med SOSI Generell objekt-katalog samt produktspesifikasjoner" i SOSI versjon 3.4.

Uttrekket begrenser seg til navnereglene i henhold til ISO 11179-5.

Det er ikke gjort andre endringer enn fjerning av kommentarer samt at objekttypenavn er anbefalt å ikke overstige 32 karakterer.

2 Omfang

2.1 Omfatter

Standarden bygger på [ISO/IEC 11179-5:2005 Naming and identification principles](#). Denne standarden beskriver prinsipper for navnsetting og identifikasjon av blant annet dataelementer og verdidomener. Standarden beskriver navnsetting i en MDR (Metadata register) sammenheng, inkludert prinsipper og regler for utviklingen av navnekonvensjoner

Utgangspunktet for navnereglene er ikke spesielt rettet mot geografisk informasjon, men til navning av elementer i datasammenheng generelt.

2.2 Målsetting

Dagens nasjonale SOSI-standard gjennomgår endringer for å kunne være kompatibel med ISO 19100-standardene. En av disse endringene går på navning av geografiske elementer.

Retningslinjene skal være retningsgivende for det videre arbeidet med SOSI og produktspesifikasjoner, men er anvendelige i alle sammenhenger der geografiske elementer modelleres.

2.3 Bruksområde

Disse navnereglene benyttes for navning av geografiske elementer i en modelleringssammenheng, f.eks UML. Disse navnene er ofte sammensatte ord i henhold til regler. Disse navnene bør suppleres med vanlige norske navn ved generell bruk utenfor modellene.

Disse navnereglene er benyttet i SOSI standardiseringen, men er også egnet for andre typer standarder og spesifikasjoner.

3 Normative referanser

[ISO/TS 19103:2005](#) Geographic information -- Conceptual schema language
[ISO/IEC 11179-5:2005](#) Naming and identification principles.

4 Navneregler

Denne standarden må sees i sammenheng med retningslinjer for modellering som er utgitt som egen standard. De reglene som fremkommer i dette kapitlet må betraktes som utfyllende ut fra modelleringsreglene.

Disse navnereglerne har ikke som målsetting å endre folkelige navn som er innarbeidet i fagmiljøet. Disse reglene er tenkt anvendt der folkelige termer ikke finnes, og en ser det som formålstjenlig med standard forkortelser og regler for å redusere størrelsen på navnerommet. Navnene bør være så korte som mulig, men også i størst mulig grad lesbare. I dag er objekttypenavnene unike og anbefalt til ikke å overstige 32 karakterer.

Som underlag for navnereglerne er det brukt prinsipper beskrevet i ISO-standard 11179, part 5, Naming and Identification Principles for Data Elements.

Objekttypene på vært nivå blir her kalt *data element komponenter* som består av *navnekomponenter*. Den første navnekomponent er termen til *objekttypen* som kan etterfølges av en term for *egenskapsterm* (property term). En annen komponent kalles en *framstillingsterm* (representation term) som helst skal følge en på forhånd avtalt liste. På et mer applikasjonsnivå kan det være aktuelt å legge et *tilleggsord* (qualifier term) til det logiske navnet på objekttypen for å spesifisere dette nærmere.

En navnekonvensjon kan inneholde regler for å håndtere komponenter som blir overflødige, dvs. som kan utelates uten at navnet dermed blir tvetydig (ikke unikt). Videre er det lurt å ha visse regler for hvordan komponentene (ordene) kan forkortes. Det legges derfor vekt på at navnekonvensjonen følger et sett av *semantiske regler* basert på komponentene beskrevet ovenfor, *syntaktiske regler* som angir regler for hvordan komponentene er arrangert innbyrdes og *leksikalske regler* som omhandler de mer språklige aspektene ved navngiving.

Følgende regler anbefales for navngiving av objekttyper samt egenskapstyper i SOSI.

Semantiske regler:

1. Objekttype termen baseres på det mest folkelige/signifikante navnet på det fysiske objektet eller abstrakte fenomener. (Object class term)
2. Tilleggsord-termen muliggjør en mer presis beskrivelse av objektet og gjør det unikt i en spesiell sammenheng (eks. OBJTYPE **Reg**FiskeOmr) (Reg = registrert) (Qualifier term)
3. Egenskapstermen er et supplement til objekttypenavnet, og utgjør ofte en del av navnet (eks. OBJTYPE bergart**symbol**) (Property term).
4. Framstillingstermen er en form for domene-verdi og sier noe om hvilken form/gyldighet/opptreden objektet har i naturen (eks. OBJTYPE Servituttr**Fikt**). En liste over gyldige termer og skrivemåter vil her være interessant. (Representation term)

Syntaks regler:

1. Objekttype termen skal ha ytterste venstre posisjon i objekttypenavnet med unntak av når det er knyttet en tilleggsord-term til objektklassen, (eks. OBJTYPE **Andre**FornPkt).
2. Tilleggsord-termen skal komme foran objekttypenavnet (eks. OBJTYPE **Ikke**SjømåltOmr) og kan være forkortet.
3. Egenskapstermen skal følge etter objektklassetermen. Begrepet egenskapsterm virker noe uklart. Bør ha bedre eksempler før vurdering av hvordan denne eventuelt skal brukes.
4. Framstillingstermen skal være komponenten lengst til høyre.

Leksikalske regler:

1. Objekttypenavn anbefales å ikke overstige 32 karakterer. Følger reglene for navning og navnerom i ISO 19103 Conceptual Schema Language. Enkelte deler er trukket fram her. For navneregler for pakker (packages), se ISO 19103 kapittel 7.9.
  - Bruk presise og forståelige tekniske/logiske navn for objekttyper, egenskaper og forhold. Kortnavn er OK dersom denne har mening eller er en definert forkortelse. Se forkortelser for framstillingstermer.
  - Angi ikke navn ut fra type anvendelser dersom denne i utgangspunktet er generell. Dette reduserer felles anvendelse/etterbruk av elementer.
Eksempel: Bruk medium, ikke f. eks. skMedium, dersom denne i utgangspunktet er av generell karakter.

Del 1: Regler for navning av geografiske elementer

Merknad: I enkelte tilfeller skal en være klar over at et generelt begrep har en spesiell betydning innenfor et fagområde. Da er det viktig å navne denne slik at fagområdet kommer klart fram. Bør unngå institusjonsnavn til fordel for domenenavn.

- Kombiner ord dersom dette er nødvendig for å lage presise og forståelige navn, men uten å benytte mellomromskarakterer, dvs. blank (" "), "-" , eller "_".

Eksempel (teoretisk): BergartprøvePkt (Ikke Bergartprøve Pkt eller Bergartprøve_Pkt)

For navn på egenskaper, navn på den rollen assosiasjon, aggregeringen eller komposisjonen har, navn på operasjoner, samt for parametere benyttes stor bokstav for første karakter i hver del ord, men ikke for første bokstav.

Eksempel: geoalderFra (Ikke geoalderfra eller GEOALDERFRA)

- Bruk stor bokstav i det første ordet for navning av objekttyper, pakke (package), type spesifikasjon samt navn på assosiasjoner, aggregeringen eller komposisjonen, samt stor bokstav i hvert delord.

Eksempel: AndreFornPkt (Ikke andreFornPkt).

- Bruk dokumentasjonsfelt for å angi nærmere betydningen av navn. Merknad: Dette er allerede innført i SOSI-DB, implementert i form av "logisk navn" som gir en fullstendig leselig beskrivelse, samt en "beskrivelse" som gir nærmere forklaring.
- Behold navn så korte som praktisk mulig. Bruk standard forkortelser dersom disse er forståelige, unnlatt preposisjoner, samt verb når de ikke i tilstrekkelig grad øker forståelsen av navnet.

2. Substantiver skrives så fullt ut som mulig
3. Substantiver skal være entall og eventuelle verb skal skrives i presens.

Gyldige forkortelse for framstillingstermer:

Andre forkortelser bør ikke benyttes om disse termene, men forkortelser av nye termer kan defineres i standarden. I de fleste tilfeller kan termen benyttes uten å være forkortet.

Forkortelse	Navn
Gr	grense
Ln	Linje
Omr	Område. Benyttes der en tilleggsterm er nødvendig for forståelsen.
Pkt	Punkt
Obs	Observasjon (Spesielt for fenomener)
Fk	Forekomst

Reglene for navning erkjenner behovet for standard forkortelser der disse er nødvendige. Disse bør derimot være av en karakter at det er flere elementer (i første omgang objekttyper) som har behov for (eller burde ha behov for) disse.

Gyldige forkortelse for tilleggstermer:

Adm	Administrativ
-----	---------------